

BRONNEN

VanOns

Egbert Ludwig, interim directeur Bronnen VanOns

“Met lokaal eigendom heb je meteen een ander verhaal”

“Het is prachtig dat zoveel mensen in Drenthe meepraten en meebepalen hoe we die energietransitie gaan waarmaken”, zegt Egbert Ludwig, interim directeur van Bronnen VanOns. Hij neemt deel aan gesprekken, bijeenkomsten en bewonersavonden waar wordt gesproken over de energiestrategie. “Maar let wel”, vervolgt hij “voor draagvlak is meer nodig dan een inspraakavond.

Daarom ben ik ook zo blij met wat er in de Concept RES staat over het streven naar 50% lokaal eigendom. Daardoor krijgen mensen zelf de regie en profiteren ze mee van de opbrengsten van duurzame energieopwekking in hun eigen omgeving. Bronnen VanOns steekt graag de handen uit de mouwen om dit voor elkaar te krijgen.”

Het Klimaatakkoord is helder: er is een evenwichtige eigendomsverdeling nodig voor de productie van duurzame energie. Ludwig: “Mensen vinden windmolens en zonneweides vaak lelijke dingen die ze liever niet in de buurt willen hebben. Maar als die windmolen ook een beetje van jou is en jij invloed hebt op hoe een zonneweide wordt ingepast in je omgeving, wordt het al een stuk draaglijker.”

Lokale gemeenschap

Hij kent de weerstand die er in Drenthe is ontstaan tegen de bouw van windturbines. “Dat kwam vooral door het gevoel dat een paar boeren er rijk van worden, anonieme aandeelhouders in het buitenland er flink aan verdienen en zij zelf er alleen maar last van hebben. En dat ook nog eens dankzij Nederlandse subsidies die wij als burgers met elkaar moeten opbrengen. Het streven naar 50% lokaal eigendom betekent dat minstens de helft van de opbrengst bestemd is voor de lokale gemeenschap. Dan heb je meteen een ander verhaal.”

Eigenaarschap en regie

Lokaal eigendom houdt in dat de lokale gemeenschap echt wat te zeggen heeft over een project. Ludwig: “Mensen krijgen mede de regie en bepalen dus zelf hoe zo’n park eruit komt te zien. Wat voor bomen zetten we eromheen, kunnen we er ook fruitbomen planten, is er een rol voor de lokale sociale werkvoorziening te bedenken? Kunnen plaatselijke ondernemers er ook iets aan verdienen? Het drijvende zonnepark in Ubbena waar wij bij betrokken zijn, is daarvan een mooi voorbeeld. Daarover hebben we intensieve sessies gehad met de mensen uit de dorpen eromheen. Zo is besloten om een wandelpad aan te leggen dat er vroeger ooit ook lag. En we onderzoeken de mogelijkheid om een ecologische nulmeting uit te laten voeren om de stand van de flora en fauna te kunnen monitoren. Dat is nog niet eerder in Nederland vertoond.”

Financiële risico’s beperken

De financiële risico’s van het ontwikkelen van een zonneweide of windpark zijn groot, vooral in de bouwfase, vervolgt hij. “Grote ontwikkelaars kunnen tegenvallers wel opvangen, maar als lokale energiecoöperatie heb je meestal maar één project. Bronnen VanOns is een coöperatieve ontwikkelaar waar lokale coöperaties zich bij kunnen aansluiten. Namens die coöperaties dragen wij de risico’s. Verder zorgen we ervoor dat de lokale

gemeenschap zeggenschap heeft over de productie van duurzame energie en dat ze voor minimaal 50% mede-eigenaar worden. Wij nemen de werkzaamheden en risico's op ons tijdens de voorbereiding en de bouwfase. De lokale coöperatie zit wel aan tafel en praat mee over de ontwikkeling, maar draagt geen projectrisico."

Opbrengsten naar de gemeenschap

Als het project gereed is, volgt de exploitatiefase. Dan gaat het park stroom leveren en wordt er geld verdiend. Ludwig: "Vanaf dat moment kan een coöperatie ervoor kiezen om de aandelen van het park te kopen om zelf de exploitatie te gaan doen. Wij kunnen de aandelen ook behouden, als de coöperatie dat wil. Dan nemen wij de exploitatie voor rekening. Verder bieden we sinds kort de mogelijkheid om een park te beheren in opdracht van een coöperatie. Welke keuze een lokale energiecoöperatie ook maakt, het streven naar 50% lokaal eigendom blijft staan en de netto-inkomsten uit het park zijn hoe dan ook voor de lokale gemeenschap. Het geld gaat dan bijvoorbeeld naar leefbaarheidsprojecten, sportclubs of in dividendvorm naar de leden van de corporatie. Hoe de opbrengsten worden besteed, verschilt per coöperatie."

Kennis opdoen

Hij benadrukt dat het voor raadsleden, statenleden en wethouders belangrijk is om zich goed te verdiepen in de materie. "Praat eens met de lokale coöperaties over waar zij tegenaan lopen en hoe hun leden tegenover de plannen staan. Of bezoek de kennissessies en trainingen die koepelorganisatie de Drentse KEI geregeld organiseert. Zorg er in ieder geval voor dat die commerciële bedrijven je niet piepelen. Als je een ton krijgt aangeboden om het zwembad op te knappen, bedenk dan goed dat zo'n ontwikkelaar die ton niet zomaar geeft. Die verwacht daarmee later veel meer tonnen te verdienen. Inmiddels zijn er ontwikkelaars, waar Bronnen VanOns goed mee samenwerkt. Ze merken dat ze meer draagvlak krijgen als ze samenwerken met lokale partijen en dat het hele proces een stuk soepeler verloopt. Uiteindelijk leidt tot voor alle betrokkenen tot een sneller resultaat op een prettiger manier."

Meer informatie

Meer informatie over Bronnen VanOns: <https://bronnen.vanons.org/>

Meer informatie over lokaal eigendom:

<https://www.energievoordrenthe.nl/themas/lokaal+eigendom/default.aspx>

Voorbeelden uit de regio zijn te vinden op

<https://www.energievoordrenthe.nl/werken+aan+energie+voor+drenthe/default.aspx>